

De derde kamer (1978)

Sieth Delhaas

Weerwoord, 1978

In VARA's Rooie Haan heb ik Jan Terlouw eigenmondig horen vertellen waarom hij zijn nieuwe roman 'De derde Kamer' heeft geschreven, 'om de kiezer in het algemeen een indruk te geven hoe een fractie in de tweede kamer werkt, wat voor problemen opdoemen, en dat beslissingen die ze moeten nemen, beslissingen blijven van mensen die te maken hebben met alledaagse dingen. De slechte (of plezierige) stemming van die dag, de spanningen thuis, de achtergronden (opvoeding, afkomst).

Ik vind, dat Jan Terlouw dat wel goed heeft laten zien. De fractie van de PSL, die hij voor het voetlicht haalt, bestaat uit 8 mensen met de meest uiteenlopende aard. Van een aantal krijg je een indruk van hun privéleven. Je merkt dan ook goed onder welke spanningen ze staan. Zo'n politieke baan eist je bijna 48 uur van de dag op. Is dat verantwoord tegenover je gezin, als je dat hebt? Maakt de vrouw, als het om een man gaat, die politieke carrière mee? Of haakt ze ergens af, terwijl de ster van haar echtgenoot nog stijgende is? Hoe lang houdt zo'n huwelijk het dan nog uit? Al lezend komt dat hele politieke bedrijf in al zijn kaalheid, zo heb ik het ervaren, op je af.

Verder is Jan Terlouw er in geslaagd hier een vlot boek over te maken, dat je best met spanning leest. Maar als je het uit hebt, zul je jezelf toch enigszins verwonderd afvragen of dit nu dezelfde Jan Terlouw is van 'Hongerwinter', 'Windkracht 16' en 'De Koning van Katoren'. De steengoeie schrijver, wiens verhaal goed in elkaar zit, komt nu met slordige stijl en de personen komen evenmin erg scherp uit de verf.

De belevenissen van de PSL-fractie als ze zich weer eens met 'het volk' gaan bemoeien om te kijken wat er toch aan de basis gaande is, kunnen aan de werkelijkheid beantwoorden. Maar de hoeveelheid problemen van werkende alleenstaande vrouwen, via klandestiene jenever verkopende middenstanders tot vergiftigde-partijen-kaas-verkopende sjacheraars (die ook nog een meisje kidnappen) is beslist te veel van het goede en maakt de zaak ongeloofwaardig.

Waarom vrouwen in zijn boek 'kwetsbare' truitjes aan en warme soepele figuurtjes hebben, is me onduidelijk gebleven. Te meer omdat ik van mannelijke kwaliteiten op dat gebied in dit boek niets tegen ben gekomen.

Wat mij na lezing van het boek nog eens duidelijk voor ogen staat, is dat politici eigenlijk duizendpoten moeten zijn. En omdat zulke mensen niet bestaan, zouden wij als Nederlandse

kiezers best eens wat kritischer mogen zijn ten aanzien van de mensen die we in onze politieke partijen kandidaat gaan stellen. Niet alleen maar kijken naar het ijverige mans- of vrouwpersoon die een politieke carrière opbouwt, maar ook eens er achter kijken om te zien of de schouders in staat zijn de loodzware weelde van het politieke ambt te dragen.

Jan Terlouw: 'De derde kamer', uitg. L. J. Veen – Wageningen. Prijs: f18,90.